

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

20.02.2026 nr. 04/1-1888
la nr. DGPSG-1755-18-69-519 din 20.01.2026

Ministerul Educației și Cercetării

Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la unele măsuri pentru implementarea în Republica Moldova a Acordului privind Programul de schimburi pentru studii universitare în Europa Centrală (CEEPUS IV), semnat la Varșovia, la 20 septembrie 2023, comunicăm următoarele.

La forma actuală a proiectului, menționăm că textul acestuia este susceptibil de îmbunătățiri sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea proiectelor actelor normative.

Se remarcă că, potrivit art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, clauza de adoptare trebuie să cuprindă denumirea autorității publice emitente și decizia de adoptare, aprobare sau emitere a actului normativ, iar în cazul actelor Guvernului și temeiul legal al adoptării.

În acest context, întrucât hotărârile Guvernului reprezintă acte normative de reglementare secundară, acestea trebuie să derive în mod expres din norma primară care le instituie și să indice temeiul legal concret ce justifică adoptarea lor.

Prin urmare, în vederea asigurării unei corecte identificări a cadrului legal și a executării Legii nr. 70/2024, se impune indicarea expresă, în clauza de adoptare, a articolului relevant din actul legislativ menționat.

De asemenea, în ceea ce privește trimiterea la Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, se consideră necesară reexaminarea temeiului juridic indicat, fiind oportună menționarea art. 148 alin. (6), în loc de art. 150, pentru a determina în mod expres temeiul juridic potrivit căruia prin legea bugetului de stat se aprobă anual mijloace financiare pentru susținerea mobilității academice.

Referitor la norma formulată pentru pct. 1, se atrage atenția că actul normativ riscă să fie inaplicabil, întrucât nu este respectată unitatea de formă a actului normativ prezentat. În conținutul normei dispozitive a pct. 1, la final, trebuie să fie făcută trimiterea expresă la anexă/Regulamentul cu privire la unele măsuri pentru implementarea în Republica Moldova a Acordului privind Programul de schimburi pentru studii universitare în Europa Centrală (CEEPUS IV), semnat la Varșovia, la

20 septembrie 2023. Astfel, raportat la prevederea art. 49 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia anexa este parte integrantă a actului normativ și are aceeași forță și efecte juridice ca întreg actul, se remarcă că proiectul Regulamentului nominalizat trebuie să aibă un temei clar în corpul actului normativ. În acest sens, la pct. 1 din hotărârea Guvernului, în finalul textului, este necesar să fie completat textul „(se anexează)”, pentru a asigura aplicabilitatea actului normativ.

În cazul în care printr-un act normativ al Guvernului sunt aprobate măsuri pentru implementarea, în speță, a Acordului privind Programul de schimburi pentru studii universitare în Europa Centrală (CEEPUS IV), în dispozitivul acestuia urmează a fi stabilită autoritatea responsabilă de controlul asupra executării măsurilor sau prevederilor hotărârii.

La pct. 2, pentru complinirea prevederii, sugerăm completarea cu cuvintele „prin legea bugetară anuală”.

La pct. 3 este incorect prevăzută sursa oficială de publicare. Astfel, pentru corectitudine redacțională, sursa oficială de publicare se va expune în redacția: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 131-134, art. 500)”.

Sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, referitor la pct. 3, dat fiind că, urmare adoptării, actul normativ a fost supus modificării, după textul din paranteze (care indică sursa oficială de publicare), este necesar a fi inserată formula consacrată de legislație „cu modificările ulterioare”.

Întrucât la pct. 4 se precizează data intrării în vigoare a actului normativ, la pct. 3, privind abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 453/2012, este necesar ca, la început, să se menționeze că, la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se abrogă hotărârea respectivă, pentru a stabili clar momentul de aplicare și efectele abrogării actului anterior.

Totodată, la pct. 4, din rațiuni de ordin gramatical, este necesară scrierea cu inițială mică a termenului „Hotărâre”.

La anexă:

Se remarcă faptul că, anexa este partea integrantă a actului normativ și include reglementări care urmează a fi aprobate de autoritatea publică competentă. Prin urmare, aceasta trebuie să fie însoțită de parafa de aprobare: „Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. __/2026”.

Pct. 2 urmează a fi eliminat, deoarece menționarea temeiurilor juridice în conținutul regulamentului se consideră redundantă, or, scopul principal al cuprinsului acestuia este de a reglementa aspecte specifice și obiectivele urmărite. Precizăm că, în procesul de elaborare a unui regulament, temeiul juridic se indică doar în clauza de adoptare a actului normativ de aprobare a acestuia. Totodată, pentru a asigura transparența și claritatea temeiurilor juridice care stau la baza regulamentului, este recomandat ca acestea să fie menționate în nota de

fundamentare anexată proiectului de act normativ pentru a facilita înțelegerea contextului juridic și a fundamentării acestuia.

Referitor la formula abreviată folosită la pct. 4 „Acordului”, se va reține că, potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. În consecință, în textul pct. 3, la final, este necesar de completat cu formula abreviată „(în continuare - Acordul)”. Aceeași observație este valabilă și pentru pct. 5, vizând utilizarea formulei abreviate „Programului CEEPUS IV”.

La pct. 6, textul normei conține o contradicție internă. În primul enunț se prevede că lista instituțiilor participante din Republica Moldova în cadrul Programului CEEPUS IV se publică anterior lansării apelului de candidaturi CEEPUS, iar în al doilea enunț se stipulează că lista este publicată simultan cu lansarea apelului. Or, publicarea „anterior” și publicarea „simultan” reprezintă momente diferite, ceea ce poate genera dificultăți în aplicare. Precizăm că, potrivit prevederilor art. 2 din Acord, fiecare Parte Contractantă prezintă anual o listă a universităților eligibile pentru participarea la acțiunile CEEPUS IV, înainte de fiecare nouă lansare a aplicațiilor de rețea. În consecință, norma urmează a fi revizuită în vederea asigurării corelării cu prevederile Acordului și pentru garantarea clarității și previzibilității procesului de selecție.

Totodată, la pct. 6:

expresia „prin ordin MEC” urmează a fi reformulată, întrucât în cuprinsul textului titlatura ministerului este utilizată în formă integrală;

sintagma „pe site-ul mec.gov.md” urmează a fi substituită cu sintagma „pe site-ul său web oficial”.

La pct. 7, textul „începe la 01.09.” trebuie completat cu formularea „a anului în curs”, iar textul „31.08.” cu „al anului următor”, pentru a asigura claritatea și exactitatea perioadei de desfășurare a anului universitar în cadrul Programului CEEPUS IV.

La pct. 8, norma prin care se prevede că creditele obținute de bursierii Programului CEEPUS sunt recunoscute de țara de origine nu este necesară în cadrul proiectului dat. Aceasta este deja reglementată de Acord, care prevede la art. 2 paragraful 3) că perioada de studii, formare sau stagiu trebuie să se desfășoare la o universitate sau instituție-gazdă dintr-o rețea CEEPUS, în conformitate cu Acordul și cu programul de lucru CEEPUS, cu condiția ca creditele acumulate în timpul acestei perioade să fie recunoscute și acordate de universitatea de origine a studentului. Prin urmare, inserarea acestei norme în proiect ar fi redundantă și inutilă.

La pct. 11:

Formularea „Republica Moldova oferă anual un minim de 100 luni-bursă participanților la Programul CEEPUS IV – cetățeni străini – pentru mobilități în învățământul superior” este ambiguă și lipsită de claritate din cauza cratimelor excesive. Se recomandă reformularea textului pentru a exprima clar numărul de luni bursă și destinatarii acestora.

Sugerăm revizuirea expresiei „în conformitate cu Acordul privind Programul CEEPUS IV”, astfel încât să fie utilizată o terminologie unitară în întreg textul. Aceeași observație este valabilă și pentru pct. 16, vizând expresia „conform Acordului CEEPUS IV”.

De regulă, destinatarii sau subiecții unui act normativ, în special ai unui regulament, sunt precizați în capit. I, dedicat dispozițiilor generale, pentru a fi clar de la început cui se aplică prevederile actului și a asigura o structură coerentă.

Aceeași observație este valabilă și pentru pct. 12, norma căruia stabilește subiecții neeligibili, întrucât precizarea de la început a acestora ar facilita înțelegerea imediată a aplicabilității actului și ar preveni eventualele confuzii.

Conform art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017, alineatele, ca subdiviziuni ale articolului, se marchează succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe și luate/încadrate între paranteze rotunde. Prin urmare, la pct. 24, mențiunea „alineatul 4)” trebuie revizuită.

În ceea ce privește numerotarea/marcajul normelor în proiect, aceasta urmează a fi ajustată conform dispozițiilor statuate la art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, care stabilește că în vederea interpretării corecte și aplicării comode, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.

Secretar de stat

Eduard SERBENCO